

Obrazložitve deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski

našim ljudstvom, katero doma na slovenski zemlji ostane? Ali temu ni treba nobene olike, nobenega izobraženja, nobenega napredka? Vsak omikan človek mora temu vprašanju pritrditi in reči: da! Če pa temu pritrdite, morate tudi pritrditi, da sta omika in napredek le mogoča na narodni podlagi, to je s pomočjo narodnega slovenskega jezika.

Ako se ta resnica ne pripozna, se dokaže od vaše strani, da vam na omiki in na napredku našega naroda ni nič ležeče, nego da je vaš glavni namen edino le ponemčevanje slovenskega naroda. Jaz priporočam, da slavni mestni zbor sprejme predloge šolskega odseka."

Dr. Schaffer pravi, da bode glasoval proti predlogu. On misli, da mestni odbor ni pravi „forum“ za določbo, koliko treba Slovincem v Ljubljani učiti se nemškega, zato so poklicane druge oblasti, — se ve da v prvi vrsti deželni šolski svet, kakor je zdaj. Dalje toži, da se na ljudskih šolah ljubljanski učenci uže zdaj premalo učé nemščine, odslej pa, ko bi pritrdil deželni šolski svet sklepu mestnega zbora, bode še slabše. Modri mož pravi, da neče razlagati, zakaj nemški poduk zahteva, on bode le proti predlogom šolskega odseka glasoval, ker se mu zde nedostatni. — Poročevalec dr. Drč odgovoril mu je kratko, a temeljito.

Predlogi šolskega odseka sprejeli so se, ker župan g. Grasselli ni glasoval, s 14 proti štirim glasom (Dežman, pl. Zhuber, Bürger in dr. Schaffer).

Na to je Dežman naznanil protest manjšine zoper sklep in prosil župana, naj zapiše zapisnik, da je četvorica glasovala proti predlogom šolskega odseka. „Korrelj“ se ne bo nikdar spreobrn timeril.

Mnogovrstne novice.

* *Smrtne sodbe v Avstriji leta 1881.* V preteklem letu izrekli so pri avstrijskih sodnijah porotniki zoper 81 zatožencev sodbo, da so „krivi“ hudodelstva zoper življenje bližnjega in sodnije so na tej podlagi obsodile hudodelnike k smrti na vislice. Vseh 81 sodb predloženih je bilo cesarju v pomiloščenje in pomiloščeni so bili vsi k drugi kazni razun enega, kateri je bil obesjen v okrožji više sodnije krakovske. Od izrečenih obsodb jih zadeva 31 navadni umor, 22 zavrtni umor, 10 zavrtni roparski umor, 9 roparski umor, 7 zavrtni umor s strupom, 1 naročen zavrtni umor in 1 roparski uboj. Od vseh teh obsodb spada na okrožje lvovske nadsodnije 14, na okrožje praške in graške po 13, dunajske in brnske po 11, krakovske 10 itd.

* *Dragi ovni.* V brošuri barona Schröderja z naslovom: „Einiges über englische Fleischschafe“ trdi pisatelj, da ima v Nemčiji tako imenovana shropshireška ovca svojo prihodnost. V dokaz, da se uže Angleži zeló poprijemajo tega ovčjega plemena, akoravno imajo sloveče „southdowns“-sko pleme, navajajo časniki, da je dne 11. preteklega meseca sloveči živinorejec T. J. Mansell pri javni dražbi 21 enoletnih in 3 dveletne ovne onega plemena, skupaj 24 repov prodal za 7080 gold., tedaj ovna poprek po 295 gld. Štiri najboljše ovne pa je obdržal zá-se, dal jih je pa za letošnjo dobo oplemenjenja v najem ter je za to najemščine dobil 500 gld., tedaj same najemščine za enega ovna za eno leto po 1400 gold.

se je v pondeljek pričel po slovesni sveti maši, katero je daroval preč. gosp. prošt Zupan. Kmalu po 11. uri so se sošli poslanci v redutni dvorani, manjkalo je le gg. Robiča, Koblarja, grofa Blagaja in Lukmana, ki so dobili odpust, potem Vestenecka, ki pa gotovo pride, in Šavnika, ki je svoj mandat odložil. Prišla pa sta g. Dolhof in Lašan, katerih zavoljo bolehnosti ni bilo pričakovati; zadnji je bil ravno prej v mestnem zboru vzel odpusta za 6 mesecev, izkazavši se z zdravniškim spričalom; za deželni zbor je pa vendar dosti zdrav.

Deželni glavar gosp. grof Thurn potem odpre zborovanje z navadnim nemškim in slovenskim ogovorom ter s „hoch“ in „živijo“ presvitlemu cesarju, kar je zbornica ponovila, ter prosi deželnega predsednika g. Winklerja dobrovoljne vladne podpore pri zborovem delovanji, katero je ta tudi obljubil z dostavkom, da posebnih predlogov vladnih zbor letos ne bo imel obravnavati; pač pa priporoča predlog o cesti iz Zavodenj na Primorsko, za katero bo dala vlada 10.000 gold. podpore in katera naj bi se dodelala prej ko gre. Zbornica to naznanilo radostno sprejme.

Na to gospod deželni glavar grof Thurn zbornico opomni na bitko zgubo, katera jo je zadela po smrti dr. Janeza vit. Bleiweisa-Trsteniškega, ki je toliko let vse svoje moči posvetil deželi v deželnem zboru in odboru ter v pripoznanje svojih zaslug dobil od cesarja plemenit stan, in prosi poslance, naj svoje žalovanje za vrlim rojakom pokažejo s tem, da vstanejo, kar se tudi zgodi (le dr. Schrey se je komaj komaj prizdignil).

Zdaj stori njegov sin in naslednik v zbornici, g. dr. Karol vit. Bleiweis-Trsteniški, ki se je vsedel tudi na sedež svojega očeta, obljubo, potem se prestopi na dnevni red, na katerem so bile le volitve odsekov. Za reditelja sta voljena dr. Poklukar in vit. Savinšek, za verifikatorja pa Dežman in Potočnik.

Deželni glavar naznani, da je došlo več peticij, ki se bodo izročile odsekom, temu sledi poročilo deželnega odbora o volitvi dr. Karola vit. Bleiweisa-Trsteniškega, ki se kar ob kratkem odobri.

Pri volitvah v odseke so bili izvoljeni:

V finančni odsek: dr. Kaltenegger, Dežman, Schaffer, Lukman, Vesteneck, Apfaltrern, Schrey, Poklukar, Vošnjak, Navratil, Potočnik;

v gospodarski odsek: Detela, Pakiž, Pfeifer, Vošnjak, Deu, Dežman, Gariboldi, Taufferer, Kaltenegger;

v odsek za pregledovanje letnega poročila: Klun, Robič, Potočnik, Apfaltrern, Deu, Gutmannsthal, Savinšek;

v peticijski odsek: Grasselli, Lavrenčič, Taufferer, Dreo, Lašan.

Narodni poslanci se volitve v finančni odsek niso vdeležili, nemškutarji so jih izbrali kar po svoji volji brez vsega prejšnjega dogovora; v ta odsek voljeni štirje narodnjaki ne bodo vstopili in to zato ne, ker je vá-nj voljen Vesteneck, s katerim nočejo skup delovati.

Ko se je izvoljenim odsekom izročilo nekaj predlog, je bila prva seja končana; druga je jutri v četrtek.

Poslušalcev je bilo primerno veliko in odličnejih, ki so pa prišli le bolj gledat, kakor pa poslušat — gledat namreč obraze nemčurskih poslancev, katerih menda odslej v ti dvorani vendar ne bo več videti. Seja je bila tiha in pusta.